

BULLETTJN

van den Bond van Internationaal-Kommunisten

BEHEER :

V. Martens

Onafhankelijkheidsstraat, 114, Molenbeek

Postchekrekening : 2766.40 Brussel

HET NUMMER : 50 CENTIEMEN

Jaarabbonnement : 6 frank

MAANDBLAD

OPSTEL :

A. Hennaut

Steenweg op Waterloo, 165

ELSENE - BRUSSEL

Februari 1937

2

Derde jaargang

INHOUD: Ministerkrisis en stakingen. — De Bond en de gebeurtenissen in Spanje. —
De toestand in Spanje. — Steun.

Ministerkrisis en stakingen

Dus verzweeg men iets, en wel iets heel ernstige. Dat er in den schoot van de B.W.P. meningsverschillen bestonden, dat er nahinkende aanhangers bestonden van die mystiek van een anderen tijd, welke men « Volksfront » noemt, dat die aanhangers soms erg in botsing kwamen met deze van de nieuwe belijdenis: « België voor altijd » (Belgique toujours), dat al de verantwoordelijke leiders niet met dezelfde geestdrift de moeilijk voor een sociaal-democraat te slikken (zelfs voor een soc. dem. van rechts) maar « realistische » politiek van de aankleving door de Belgische regeering van het princip van « niet inmenging » in de Spaansche kwestie bijtraden, dat alles waren zaken die niet breedvoerig behandeld werden in de soc. dem. pers. maar waarvan elkeen die de gebeurtenissen ernstig volgde, zich gemakkelijk rekenschap kon geven. Maar dat deze meeningsverschillen zoover zouden leiden, eene verandering in de ploeg der sociaal-demokratische ministers voor gevolg te hebben, dat heeft heel wat menschen verast.

Dat de zaak tamelijk ernstig is blijkt uit de feiten zelf: de voorzitter eener partij, door het hoofd der regeering verzocht ontslag te nemen als minister, bekomt hiertoe de toelating zijner partij, terwijl die partij het goedvindt dat de andere woordvoerders in de regeering blijven, en bovendien nog een plaatsvervanger aanduidt om den afgetredene te vervangen.

Het feit is eenig in de nochtans reeds lange geschiedenis van de sociaal-demokratische deelname aan de regeering. En zoowel door zijn onverwachtheid als door de persoonlijkheid die er in betrokken is, beteekent het een tamelijk belangrijk keerpunt.

Ten einde elk misverstand te vermijden moet men zich akkoord stellen over het belang van de krisissen in den schoot der sociaal-demokratie na te gaan en de koersveranderingen van haar leiders te volgen. Het verleden blijft zooals het is. Niets vermogde de evolutie van de soc. dem.

sinds den wereldoorlog ongedaan maken. Niets van hetgeen haar manier van handelen kenmerkt in deze laatste 25 jaar: haar aanvaarding van den imperialistischen oorlog in 1914, haar sociaal-chauvinisme gedurende den oorlog; haar verraad aan de Russische revolutie in 1917; na den oorlog langs de een zijde haar verraad van de revolutie van Duitschland en haar aanvaarding van het Versailles-verdrag langs den anderen kant; om te belanden bij haar schandelijke capitulatie voor het nationaal-socialisme van Hitler; elk dezer daden liet ontuitwisbare sporen na. Dat zijn evenzoveel feiten die het wezen van de huidige soc. dem. partijen uitmaakt waarop al hun bedrijvigheid van het oogenblik terug te voeren is. Niets kan hen van dit verleden vrijmaken, of het ongedaan maken. Ook kennen wij geen noodlottiger illusie dan het verwachten van een mirakel, waardoor de soc. dem. van 1937 haar jeugd-socialisme kan terugvinden. Wij hebben het hier over hen die oprecht aan zulk eene koersverandering gelooven en niet over diegenen die er in gegaan zijn uit zoogezegde « gelatenheid », maar in werkelijkheid omdat zij sinds lang ophiielden te gelooven in de mogelijkheid van een werkelijk socialisme.

Om zich te overtuigen van de absolute onzinnigheid van dergelijke hoop is het genoeg te denken aan hetgeen de socialistische partijen vroeger waren en wat ze nu geworden zijn. Het is waar dat een zekere socialistische woordenschat meehelpt de illusie te onderhouden, indien niet van een gelijkwaardigheid, dan toch van eene verwantschap tusschen hetgeen gisteren bestond en wat heden is. Maar dat is slechts een ongeluk te meer. Het is door een eigenaardigheid van de taal (eigenaardigheid, die in den grond niets vreemds heeft vermits ze luistert naar diepere oorzaken: de taal, evenals de ideologie zijn achteruit op de feiten) dat eenvoudige arbeiders en de toppen der soc. dem. het woord socialisme gebruiken om de maatschappij hunner droomen aan te duiden. In werkelijkheid verstaan

de beide groepen onder « socialisme » gansch verschillende zaken. Ook moet men zich dus niet verwonderen bij het lezen van de tamelijk bittere overwegingen waaraan zich Vandervelde overgaf in « Le Peuple » dezelfde dag dat hij zijn ontslag als minister van den Koning gaf. Hij waarschuwde voor de reactie, die de democratische instellingen vernietigt, zelfs in de « oasen » van de democratie « indien de arbeiders, de enkel voorloopige waarde uit het oog verliezend van de verdedigingstaken waaraan zij zich op dit oogenblik moeten wijden, voor een schotel linzen de wezenlijke en bestendige doeleinden der socialistisch democratie zouden gaan opofferen ».

Zonder twijfel was deze verwittiging gericht aan het adres van zijne jonge medeministers die hem op zulk eene onelegante manier had laten vallen. Maar men zou zich deerlijk vergissen moest men meenen dat het gebaar van Vandervelde iets anders beteekende dan kwade luim, dat het de allergeeringste aanduiding geeft ontrent eene politiek die werkelijk bekwaam zou zijn het socialisme der arbeiders te benaderen. De spelregels die Vandervelde meende aan zijne collega's te moeten herinneren betreffen de kunst van de parlementaire politiek te dosseeren, de politieke democratie te kruiden, door dewelke men moet verstaan het verbeesten der massa door het bedrog. Maar die regels hebben geen betrekking op den klassenstrijd. Wat Vandervelde verstaat onder klamenstrijd — want als « doktrinair » wil hij trouw blijven aan de doktrines van zijn jeugdtijd — dat is de strijd zoodat hij gestreden werd in de « grootsche » uren van den strijd voor het algemeen stemrecht, wanneer heel het socialisme scheen te liggen in het dilemma: voor de katholieken of voor 't kartel stemmen. Ten andere zorgde Vandervelde ervoor te verklaren dat, alhoewel het kabinet van Nationale-Unie verlatend, hij meende dat al de redenen die bestonden voor zijne vorming nog geldig waren.

Het is dus indirect, langs een omweg, om de concrete feiten die zij beklemtonen — en niet om de hoop die zij schijnen te verwezenlijken — dat de crisissen van de socdem. ons aanbelangen. Het zal niet lang meer aanloopen eer we de oorzaken van Vanderveide's vertrek kennen. Zijn het de ontwerpen van hervorming van de binnenlandse politiek welke toegeschreven worden aan Van Zee-land? De hervorming van den Staat? Is het over dit probleem dat zijne collega's een beetje te onbeschoornd de socialistische « versierselen » over hoord willen werpen? Is het werkelijk de « niet-inmengingspolitiek » welke resultaten natuurlijk de meest van goeden wil getuigenden doen nadenken? of zou het de hoogspanning van den internationalen toestand zijn?

Is de oorlog zoo nakend, dat men, van nu af, een manoeuvre wil inzetten, dat er op gericht is het oogenblik van « gevaar » om te zetten in een nieuwe « Heilige Unie »? Unie die des te steviger zou zijn, daar zij, door den terugkeer tot een rechtse regeringskoalitie, aan de rechtseken zou toelaten nader tot de extremisten komen, terwyl de B.W.P. uit een kortstondige oppositie een nieuwe mogelijkheid zou putten, die haar bij het groeiende wantrouwen dat haar politiek op de massa heeft nagelaten zeer te stade zou komen.

Wat er ook van zij, de crisis beteekent een nieuwe etape in de verworping van de burgerlijke democratie, waaraan de sociaal-democratie haar lot heeft verbonden. Bij elke

nieuwe poging om deze democratie te redden, onstaat er niet meer, maar wel minder democratie.

En gaandeweg vertoont zich aldus het kapitalisme — spijs alle stoffelijke vooruitgang — als de onverbiddelijke vernietiger van alle vrijheden en als onverzoenlijke vijand van de ontvoogding van de massa.

..

De sjacheraarsbent herneemt haar stoutmoedigheid van weleer. De zaken draaien, de aandeelen stijgen, zoo ook de prijzen. Er worden nette winsten opgestreken. Om grondstoffen wordt letterlijk gevochten: hooge prijzen worden er voor betaald. Hierbij komt het er weinig op aan of de hervatting in groot mate te wijten is aan den wedloop ter bewapening, die van nu af reeds de somberste voorspellingen overtreft. Hervatting is er. Ondanks de honderduizenden werklozen. Maar dit is nu éénmaal zoo, dat de tijdperken van hervatting een leger werklozen laten bestaan. Evenals men zich bij de noodzakelijkheid dient neer te leggen, immer op zijn boede te zijn, zelfs in een periode van welvaart, voor de meer en meer naderende bedreiging van een nieuwe crisis.

Er zijn in België nog meer dan honderd vijftig-duizend werklozen, maar reeds gewaagt men van zekere maatregelen, noodzakelijk om te beletten dat zekere aspecten van de economische heropleving een nieuwe crisis zouden kunnen uitlokken.

De arbeidersklasse zal van deze konjunktuurverandering niet veel gemerkt hebben. Wel is waar hebben zij, die voor rol hebben het budget van anderen op te maken, onafgebroken met cijfers gegoocheld om de verbetering van den levensstandaard der arbeidersklasse aan te toonen. Herinneren wij er aan dat vorig jaar de vakbonden deze rol op zich genomen hadden, maar dat zij schromelijk in hun spel werden gestoord door de algemeene werkstaking. Heeft men sindsdien het bewijs gebracht voor al de nieuwe verbeteringen die de arbeiders zijn ten deel gevallen? Het is wel opvallend, dat telkenmale als de statistiekers aan het eind van hun besommingen meenen gekomen te zijn in hun onmogelijke berekeningen, de arbeiders alle werk ongedaan maken en dit op de minste elegante wijze. Nauwelijks hangen de plakbrieven aan de muren en bezingen op alle tonen de overwinningen der arbeiders, of de mijnwerkers gaan tot de staking over op enkele dagen gevolgd door de Antwerpsche dokwerkers.

Wellicht zal het den kolenpatroons benauid over het hart geworden zijn, zoodat overigens de heele bourgeoisie. Maar de benauidheid is van korten duur geweest. De vakbonden zijn tusschen beide gekomen opdat alles weer tot het oude zou terugkeeren. Misschien is er nooit gunstiger oogenblik geweest om op korten tijd een beweging uit te lokken ter verbetering van de levensvoorwaarden van de mijnwerkers. En de arbeiders zijn terug naar den arbeid getrokken met minder dan niets.

Het zou tot niets dienen zich bij eenvoudig weeklagen te beperken. Het komt er vooral op aan de gevolgen te meten van de nederlaag die de mijnwerkers hebben opgelopen, want een nederlaag is het. Het staat vast dat de 45 uren die vanaf 1 Februari zijn toegekend, dit zijn zoodat het de 40 uren van Juni 1936 waren. Dit beteekent dat zij zullen toegepast worden, voor zooverre de arbeiders besloten zijn ze te nemen. Van nu af reeds zijn de patroons besloten ze te saboteeren. En de vakbonden zullen zich

wel wachten zich tegenover de patroons onvoorkomend te toonen. Dit blijkt ten minste uit de verklaringen van de vakbondleiders zelf. Het mijnwerkerskongres heeft zich, tegen de leiders in, uitgesproken tegen het overwerk; uitspraak die de vakbondleiders van nu af reeds besloten zijn te overtreeden.

Te dien einde achten zij het verkieslijk zich achter de regeering te verschuilen.

Alfred Lombard, voorzitter van de mijnwerkerscentrale spreekt hierover ware taal in « Le Peuple » van 30 Januari.

« ... In deze zaak (van de overuren) is er iets heel zonderling, namelijk: de mijnwerkers, roch de kolenpatroons wenschen deze overtredingen, de laatste hebben dit overigens herhaaldelijk betuigd. Het is dus de regeering, wanneer zij vaststelt dat de stocks tusschen 1 miljoen en 1,400.000 ton schommelen, die tot een overtreding zal moeten besluiten.

« Indien zich dus den eenen of anderen kant moest weigeren voor één, twee of drie maanden ten hoogste, 45 of 48 uren in de week te arbeiden, zou deze beweging tegen de regeering zelf gericht zijn ».

Begrijpt ge tot welk bedrog deze eerbare vakbondsleider zijn toevlucht meent te moeten nemen om de toepassing te ontwijken van een maatregel waartoe in alle

De Bond en de gebeurtenissen in Spanje

De strijd in Spanje heeft in den schoot van den Bond zeer ernstige meeningsverschillen teweeg gebracht die zeer zeker zware gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de organisatie zullen hebben. Thans is de discussie aan den gang in de groepen. Twee verslagen werden daarvoor opgesteld. In de loop van de maand komen de groepen in Nationale Konferentie bijeen. Wij geven hieronder de twee resolutieontwerpen die met het oog op deze Konferentie werden ingediend.

RESOLUTIE-ONTWERP OVER DE SPAANSCH KWESTIE

1. — Het offensief van de nationalist, als bekroning van de ontelbare aanslagen op de arbeidersklasse onder de republiek, zoodat van de zijde der linksche regeeringen als van die van de rechtse koalities, bewijst dat een ontwikkeling van het kapitalisme in Spanje, onder democratisch bewind, tot het rijk der utopie behoort. Na de overwinning van het fascisme in een reeks landen bevestigt het de reeds gemaakte opmerking dat elke uitbreiding van een politiek bewind van de democratie, onder het kapitalisme, uitgesloten is en dat in feite de menschheid voor het dilemma staat: ofwel onder het kapitalisme gebukt blijven gaan, maar dan een kapitalisme onder zijn brutaalsten maar ook zijn aan den toestand van uiterste toespitsing van de maatschappelijke tegenstellingen meest aangepasten vorm: het fascisme, ofwel den weg van het socialisme opgaan door de proletarische revolutie en de diktatuur van het proletariaat.

2. — Het nationalistische oproer is het onmiddellijk resultaat van het republikeinsch democratisch bewind in dien zin dat dit laatste door zich tegen den strijd van de arbeidersklasse te verzetten de reaktionaire machten onaangeroerd gelaten heeft, machten die zich nu tot taak hebben gesteld het republikeinsch democratisch bewind te likwideeren. In dien zin kan men over Franco en Caballero als over twee spitsbroeders spreken die de verdediging van één en dezelfde klasse op het oog hebben: de bourgeoisie, van één en hetzelfde regime: het kapitalisme. De huidige strijd

soevereiniteit door een Congres is besloten. Hij drijft zelfs de hypocrisie zoover de hypothesis op te werpen van een eenheidsfront tusschen patroons en arbeiders tegen de regeering. Dit manoeuvre vertoont groote gelijkenis met het gedrag van een dief die op heeterdaad betrapt, om de aandacht van zijn persoon af te wenden, « houd den dief » zou schreeuwen. Want het is klaar dat het hier om een eenheidsfront gaat tusschen de patroons en de regeering (van de vrienden van Lombard) tegen de mijnarbeiders. De gerechtshoven scharen zich overigens aan de zijde der patroons om elke staking het hoofd in te drukken vermids de bladen vermeld hebben dat in de Borinage de patroons hun arbeiders tot het betalen van meer dan een half miljoen schadeloosstelling hebben verwezen.

De staking der mijnwerkers en die der havenarbeiders heeft bewezen in hoever de vakbonden bij het kapitalisme zijn ingelijfd. Het verweer der arbeiders heeft zich niet kunnen doorzetten dan tegen hun eigen organisaties. En dit verplicht den arbeiders slechts op zich zelf te rekenen. De stakingen hebben meer dan welke toespraak ook bewezen in welke mate de vakbondsorganisatie op het huidige oogenblik aan het kapitalistisch bewind is verbonden. Het inzicht in dit belangrijk feit ligt aan de basis van elken wezenlijken vooruitgang in den arbeidersstrijd. A. H.

van de republikeinsche regeering tegen Franco kan enkel uitgelegd worden door de zelfstandige tusschenkomst des Spaansche arbeidersklasse op 19 Juli. Zonder de bestorming der kazernes in handen der nationalistische oproerlingen, door het proletariaat van Barcelona en Madrid, zonder het feit dat de arbeiders zichzelf hebben bewapend, zou de republikeinsche regeering eenvoudig gekapituleerd hebben, of in het beste geval, na een schijnveldslag de arbeiders naar de nederlaag geleid hebben.

3. — De rol in het verleden van de republikeinen en de socialisten, die de republikeinsche regeering steunen laat niet den minsten twijfel over de wankelbaarheid van hun « anti-fascisme ». Deze politieke formaties van burgerlijken of kleinburgerlijken hebben zich slechts tot den strijd tegen Franco geleend om het ergste te vermijden: de proletarische revolutie. Hun vijandigheid tegenover het fascisme — hun democratische frase buiten beschouwing gelaten — moet voortdurend afnemen bij het naderen van het wezenlijk « marxistisch » gevaar: de socialistische revolutie.

4. — De deelname van de republikeinsche regeering aan den wezenlijken strijd tegen het fascisme kan dus maar alleen van korten duur zijn. De samenwerking die op 19 Juli tusschen het proletariaat en de boeren aan den eenen kant en de bourgeoisie aan den anderen kant is tot stand gekomen, is tot verdwijnen gedoemd in de mate waarin zich het beslissend verloop van den anti-fascistischen strijd afteekent. Waar het fascisme als de laatste redplank voor het kapitalisme is komen opdruken, kan het anti-fascisme geen doel op zichzelf, maar alleen een middel zijn. In Spanje stelt de konsequente strijd tegen Franco het probleem van de vernietiging van het kapitalisme. De arbeidersklasse is dus in werkelijkheid de eenige klasse die den strijd tegen Franco tot zijn uiterste konsequentie kan doorvoeren. Lang voor men hierbij zal aangenomen zijn zal de regeringskoalitie zijn uiteengevallen.

Van nu af reeds is de bourgeoisie in de regeering van Madrid in werkelijkheid nog slechts vertegenwoordigd door politiciërs die alleen zichzelf vertegenwoordigen. De bourgeoisie is in groote meerderheid achter Franco gegroepeerd, maar nochtans is zij het die de politiek van de regeering van Valencia in handen heeft, langs de socialistische, kommunistische en anarchistische ministers om-

Nog radicalere coalities kunnen voor den dag komen, maar de klassepolitiek van de regering zal hierdoor geenszins veranderen. Van zulke veranderingen kan de arbeidersklasse dus niets verwachten.

5. — De overwinning van de arbeiders op 19 Juli te Madrid, in Katalonië, in de Baskische provincien, laat aan de arbeidersklasse slechts een kleine verpoozing die zij moet aanwenden om hare revolutionaire organisaties te scheppen, het programma van de revolutie uit te werken, de partij van de voorhoede te vormen.

6. — De socialistische revolutie is uiteraard een internationale strijd. Evenmin als in de U.S.S.R. kan in Spanje het socialisme zegevieren indien het de nationale grenzen niet kan doorbreken. Het internationaal kapitalisme heeft het gevaar gevoeld van een overwinning van de arbeiders op de legers van Franco. Het heeft zich dan ook tegen hen verbonden. Met uitzondering van Meksiko en de U.S.S.R. weigeren alle democratische mogendheden wapens aan de republikeinsche regering, dan wanneer Duitschland en Italië openlijk Franco bevoorraden. Hierdoor toonen de democratische regeringen hun werkelijk klasse-karakter. Wat de democratische mogendheden onderscheidt van de fascistische machten in de Spaansche kwestie, zijn geen klassentegenstellingen, maar wel kapitalistische belangentegenstellingen. Engeland en Frankrijk duchten dat door hulp te verleenen aan Franco, Italië en Duitschland te zeer ten hunnen koste den invloed op de komende Spaansche regering vermeerderen. Aan den anderen kant vreezen zij dat een overwinning van de nationalistische regering in Spanje, die enkel een werktuig in de handen van Italië en Duitschland zou zijn, ten gunste van deze laatste machten wijzigingen zou meebrengen in de verhoudingen der imperialistische machten in de Middellandsche Zee en Noord-Afrika. Het zijn overwegingen van hetzelfde slag die de U.S.S.R. tot tusschenkomst ten gunste van de republikeinsche regering hebben genoopt. De U.S.S.R. is bereid van deze tusschenkomst af te zien van het oogenblik waarop zij waarborgen zal gekregen hebben dat haar neutraliteit in de Spaansche aangelegenheden niet de belangen zal dienen van haar bijzondersten tegenstrever: Duitschland.

7. — De bewering volgens dewelke de politiek van Frankrijk en Engeland zou ingegeven zijn door de bezorgdheid een internationalen oorlog te vermijden moet niet voor klinkend munt door de arbeidersklasse aangenomen worden. Het is klaar dat Engeland en Frankrijk geen oorlog noodig hebben, daar zij genieten van een bevoorrecht statu-quo. Daar Duitschland en Italië niet van dezen zelfden begunstigten toestand genieten zijn ze tot een meer aktieve politiek gedwongen. In dien zin kan het onderscheid tusschen « vredelievende » en « oorlogszuchtige » mogendheden desnoods aangenomen worden. Maar wezenlijk valsch is de bewering volgens dewelke het maatschappelijk of politiek bewind van Spanje tot een internationalen oorlog aanleiding zou kunnen geven. De democratische mogendheden zijn geen slechtere verdedigers van de kapitalistische orde dan de fascistische. Indien de oorlog uitbreekt naar aanleiding van Spanje zal dit alleen het geval zijn omdat sinds lang voldoende springstof is opgestapeld in het domein van de imperialistische tegenstellingen. De houding van de democratische mogendheden tegenover het Spaansche vraagstuk heeft dit gemeen met die van de fascistische: dat beide hun invloed in Spanje willen behouden of vermeerderen en dat zij even vijandig staan tegenover een mogelijke overwinning van de proletarische revolutie. De beoogde voogdijchap over Spanje door het wereldkapitalisme — waarop ook de Engelsche en Fransche politiek door de verwezenlijking van het toezicht op de betrekkingen van Spanje met het buitenland gericht is — beteekent een nieuw gevaar voor de Spaansche revolutie.

8. — Bij de gebeurtenissen van Juli zijn groote massa's in het strijdperk getreden. De arbeiders-massa's hebben hun militien gevormd, de syndikaten onder den druk van de arbeiders hebben zich van de bijzonderste takken van het economisch leven meester gemaakt, de arbeiders bezit genomen van de fabrieken, de boeren van de landerijen der grootgrondbezitters. Hierin bestaat het revolutionair karakter van de situatie in Spanje. Maar deze zelfde massa's hebben toegelaten dat de partijen verantwoor-

delijk voor het nationalistische oproer het bewind hebben in handen genomen, zij hebben het kapitalistisch overheerschingsapparaat onaangeroerd gelaten. Hierin bestaat het gevaar. Het behoud van de politieke macht van de bourgeoisie is een blijvende bedreiging voor de door de arbeiders doorgevoerde hervormingen, volksmilitien, socialisatie van de groot-industrie, onteigening van het grond-eigendom, arbeiderstoezicht over de produktie. Deze hervormingen kunnen niet tot uitgangspunt dienen voor de socialistische omvorming van de maatschappij dan onder het beleid van een politieke macht uitgaande van de arbeidersklasse en haar organisaties, tegenover haar verantwoordelijk en door haar ten allen tijde afstelbaar en dit bij uitsluiting van elke andere klasse. Het feit dat de meest dringende taak van de revolutie is het land te verlossen van de nationalistische macht kan niet ingeroepen worden tegen de vestiging van de diktatuur van het proletariaat. Waar de burgeroorlog niet op een episode van enkele dagen of weken kan teruggebracht worden, maar naar alle vooruitzicht maanden of jaren kan duren, kan het beleid van dezen oorlog niet in de handen van de bourgeoisie gelaten worden.

9. — Het bewind van de arbeiders kan alleen uitgaan van hun organisaties en vooral van deze gevormd in den loop van de revolutionaire gebeurtenissen: de arbeidersmilitien, de fabriekskomitees, de boerenkomitees, de syndikaten. Deze macht moet geschapen worden om ze naderhand tegenover de burgerlijke republikeinsche regering op te stellen. Het valt bezwaarlijk van nu af reeds te zeggen of men zich moet richten op de afschaffing van de Cortes of men zich voorloopig moet beperken tot nieuwe verkiezingen, tot op het oogenblik dat de revolutionaire organisaties zich meer hebben kunnen ontwikkelen. Indien de syndikale organisaties (gevormd met het oog op de verdediging van de belangen der arbeiders onder kapitalistisch bewind en niet met het oog op de vernietiging van het kapitalisme) zich in zulke mate wijzigen dat zij alle arbeiders zouden omvatten, en de revolutionaire verzueringen van de massa's vertolken, kunnen zij ten zelfden titel als de arbeiderskomitees en de militien, de cellen van de nieuwe arbeidersmacht worden. Maar deze mogelijkheid zal waarschijnlijk slechts een uitzondering zijn, daar de syndikaten twee tegenovergestelde politiek richtingen vertegenwoordigen (C.N.T.-U.G.T.) die de vereeniging van alle arbeiders blijven in den weg staan.

10. — Socialisatie van de produktiemiddelen en overgave van hun beheer in de handen van de georganiseerde arbeiders met het oog op een geleide produktie op kommunistische basis:

Socialisatie van het groot-grondbezit met overgave van hun uitbating (individuele of kollektieve) aan de boerenkomitees.

Monopool van den buitenlanschen handel;

Ziedaar de bijzonderste oogmerken van de proletarische revolutie.

De schepping van een revolutionaire partij uit de arbeidersvoorhoede en die zich tot taak stelt der verspreide inspanningen van het proletariaat samen te binden is een historische noodwendigheid en een van de meest dringende opdrachten van de Spaansche revolutie. Noch de anarchisten, noch de P.O.U.M. (om zelfs niet te spreken van de socialisten en de kommunisten die zich uitdrukkelijk gekant hebben verklaard tegen elke poging om op dit oogenblik den strijd in den zin van de proletarische revolutie te richten) vervullen deze rol.

11. — Het Spaansch proletariaat kan alleen in dezen strijd overwinnen met de hulp van het internationaal proletariaat en meer in het bijzonder van de arbeiders uit Engeland, Frankrijk en België. Door aan de arbeidersmilitien wapens te weigeren hebben de democratische regeringen rechtstreeks Franco gesteund en de uitdieping van de Spaansche revolutie belet. De arbeidersklasse van deze landen moet het zich tot plicht rekenen de Spaansche arbeidersklasse te helpen om zich van den greep van het internationaal kapitalisme los te maken. Elke schrede door de proletariërs van Engeland, Frankrijk en België, gedaan op den weg van hun strijd tegen hun eigen bourgeoisie draagt er toe bij om Franco en het internationaal kapitalisme te doen terugwijken. Dien weg moeten zij dan ook inslaan. Wij moeten in het bijzonder de sociaal-demokratie en het stalinisme bevechten die te gelijk vrijwilligers voor Spanje aanwerven, het verboden wapentransport organiseren en

de bourgeoisie in haar blokkade-politiek van de Spaansche revolutie steunen. De arbeidersklasse moet met behulp van haar eigen organisaties, buiten alle toezicht van de bourgeoisie, het wapentransport voor de regeringslegers organiseren zonder hierbij aan den strijd tegen haar eigen bourgeoisie te verzaken, strijd die het dringendst en noodzakelijkst is.

12. — In geval van imperialistischen oorlog waarin de Belgische bourgeoisie insgelijks zou betrokken zijn, en indien in dergelijk konflikt België aan de zijde van Engeland en Frankrijk tegen Duitschland zou staan zouden de Belgische bourgeoisie en vooral haar sociaal-demokratische en stalinistische knechten zeker de godsvrede aanprediken en hierbij aanvoeren dat de deelname van België aan dezen oorlog het karakter van een hulp aan de Spaansche revolutie heeft. Er bestaat natuurlijk geen twijfel dat zelfs in dit geval het Belgisch proletariaat geen godsvrede met zijn bourgeoisie kan aangaan. Zolang het kapitalisme in België bestaat, is elke oorlog waartoe het kapitalisme zijn toevlucht neemt een imperialistische oorlog en het proletariaat kan hierop slechts antwoorden met de revolutie. Hetzelfde geldt overigens voor het geval waarin België zou betrokken worden in een imperialistischen oorlog aan de zijde van de U.S.S.R.

13. — Deze resolutie werd niet opgesteld met de bedoeling aan het Spaansch proletariaat « de les te lezen » maar met het inzicht de grondvesten te leggen voor een verstandhouding onder proletariërs in den huidige chaos. De Bond is bereid zijn steun te verleenen aan alle proletarische formaties die met den wensch bezield zijn ernstigen revolutionaire arbeid te leveren en wier standpunt het zijne benadert.

A. HENNAUT.

RESOLUTIE-ONTWERP OVER DEN SPAANSCHEN OORLOG

1. — De oorlog in Spanje is het produkt van een evolutie van de kapitalistische maatschappij die, op een economisch plan, de uitdrukking is van het verval van het burgerlijk produktiestelsel en, op een politiek plan, een bewijs voor de versteviging van de burgerlijke klasse, na de reeks proletarische nederlagen die een gevolg zijn van het verval en het verraad van de Kommunistische Internationale.

2. — Het schema van een burgerlijke revolutie dient verworpen, daar de grondleggende factoren die ze hebben mogelijk gemaakt, een revolutionaire bourgeoisie gesteund door de verdrukte klassen en een markt, die voor uitbreiding vatbaar was en winsten en kapitaal-akkumulatie in groeiende mate begunstigde, niet meer aanwezig zijn.

3. — Spanje is geen feodaal eilandje, maar een onvoltooid burgerlijke staat, bij het wereldkapitalisme ingelijfd, waarvan hij de wetten ondergaat. Door zijn zwakke economische-politieke structuur, biedt deze staat minder weerstand aan de verschijnselen van de wereldcrisis, terwijl er de maatschappelijke tegenstellingen een buitengewone scherpte aannemen. Het hoofdzakelijke oogmerk van de Spaansche bourgeoisie kan er niet in bestaan de burgerlijke omwenteling te voltooien, maar wel alle klassebedrijvigheid van het proletariaat te breken.

4. — De democratische republiek in 1931 aan het bewind gekomen is de kapitalistische overheerschingsvorm gebleken, die het best beantwoordde aan een bepaalde ontwikkeling van de maatschappelijke tegenstellingen. Onder haar bewind is de bedrijvigheid van de arbeidersklasse — alhoewel zij in omvang toenam — onder het beleid gebleven van de democratische machten van het kapitalisme en heeft niet tot de ontwikkeling van het bewustzijn van het proletariaat en tot de vorming van zijn klassepartij kunnen bijdragen. De groeiende tegenstelling tusschen de eischen van de massa en de mogelijkheid van de bourgeoisie ze te voldoen, heeft dezen laatsten nochtans tot den open strijd tegen het proletariaat genoopt. De vorming van het volksfront beduidt een laatste « vreedzaam » manoeuvre van het kapitalisme en tegelijk de voorbereiding tot zijn offensief.

5. — Het is valsch Franco als een agent van een « militaire groep » of van het fascisme voor te stellen, waar hij ontgensprekelijk han-

delt in opdracht van het kapitalisme in zijn geheel, wat door het samenheulen van « fascist » en « republikein » wordt bewezen.

Indien de poging tot onmiddellijke verplettering van het proletariaat spaak loopt, is zulks alleen te wijten aan het feit dat de arbeiders, meegesleept door hun zeker klasseninstinkt, tijdelijk aan den invloed van alle contra-revolutionaire machten ontsnappen, op hun klasseterrein strijden, tot de algemeene staking hun toevlucht nemen, hun materiele eischen stellen en tegelijk het kapitalistisch apparaat rechtstreeks te lijf gaan. Dit verklaart waarom het proletariaat kan overwinnen in omstandigheden van klaarblijkelijke stoffelijke minderwaardigheid.

6. — Den 19n Juli neemt de strijd den vorm van een insurrectie aan. Maar dit beteekent nog niet dat het reeds om een proletarische revolutie gaat.

De proletarische revolutie is een dialektisch verschijnsel, geen spontane daad. De klassenstrijd neemt alleen een revolutionair karakter aan wanneer hij gericht is op de volledige vernietiging van den kapitalistischen staat en niet wanneer hij het behoud van dezen staat voorstaat. De revolutie beteekent dat het proletariaat het burgerlijk apparaat vernietigt en het vervangt door zijn eigen apparaat. Zij beperkt zich niet tot een eenvoudig vervangen van de macht, die de grondvesten, zoo niet de vormen van den kapitalistischen staat onaangetaast laat.

7. — In Spanje zijn de marxistische gegevens van het centraal probleem, dit van den staat, vervalscht door de politieke stroomingen, die het proletariaat beheerschen. Niet allen is de burgerlijke staat niet omvergeworpen, maar de arbeidersklasse werd van haar wezenlijke taak afgeleid, die er in bestaat door middel van eenheidsorganisaties, gelijkaardig aan de soviets, de grondslagen van haar eigen macht te vestigen.

Tenzelfdertijd werd haar de mogelijkheid ontnomen haar klassenbewustzijn te ontwikkelen en haar partij tot stand te brengen.

In Katalonië zijn het Militienkomitee en de Economische Raad, verre van de machtorganen van het proletariaat, werktuigen gebleven tot klassensamenwerking en Hailige-Unie. Deze organismen zijn enkel « het proletarisch masker » geweest van de burgerlijke macht en niet de proletarische macht verscholen achter het « masker » van de « schijnbare » burgerlijke macht. Ook de verwezenlijkingen van het Katalaansch proletariaat hebben, in het teeken van de burgerlijke ideologie, een burgerlijke inhoud verkregen ondanks de radikaliteit van hun vormen.

8. — Daar, na zijn sukses van dien aanvang tegen Franco, het proletariaat, door zijn gebrek aan politiek bewustzijn, zijn actie niet heeft kunnen doordrijven tot de vernietiging van het burgerlijk apparaat, heeft het aan het kapitalisme de gelegenheid gegeven een afleidingsmanoeuvre te gebruiken, dat een wezenlijken ommekeer in den inhoud van de gebeurtenissen heeft teweeg gebracht: de klassenstrijd tusschen bourgeoisie en proletariaat heeft zich in een territoriaal oorlog tusschen Fascisme en Anti-fascisme omgezet. De vorming van de militaire fronten is samengevallen met het ophouden van den strijd rond materiele eischen en den gewapende zelfstandigen strijd van de arbeiders. Zij is de voorwaarde geweest tot de politieke ontwapening en de nederlaag van het proletariaat.

9. — De kommunisten dienen het fascisme — overheerschingsvorm van de bourgeoisie — niet te onderscheiden van het kapitalisme — uitbuitingsstelsel van deze zelfde bourgeoisie.

Van uit marxistisch oegpunt kan er geen specifieke strijd tegen het fascisme bestaan. Er bestaat een grondige onsamenhangigheid tusschen den antifascistischen en den proletarischen strijd. Het antifascisme is, per definitie, een kapitalistisch manoeuvre, en van uit het standpunt van de politieke werkelijkheid, kan er geen tegenstelling bestaan tusschen het burgerlijke antifascisme en het « proletarisch » antifascisme. Dit laatste kan dus niet in den revolutionairen strijd tegen het kapitalisme opgenomen worden. Het wezen van een militairen oorlog wordt bepaald door het wezen van de klasse die hem leidt. Een oorlog die onder kapitalistische beleid gevoerd wordt is een kapitalistische oorlog, welke ook zijn uiterlijke verschijningsvormen mogen zijn. In geen geval kan het proletariaat zulken oorlog aanvaarden in de historische periode van verval van het kapitalisme.

11. — De Spaansche oorlog stelt opnieuw voor het internationaal proletariaat het kisisproblema van 1914.

In 1914 wordt de resolutie van Stuttgart tegen den imperialistischen oorlog door de mythe van den « oorlog om het recht » weggejaagd.

In 1936 wordt het ordewoord van de internationaal-Kommunisten, dat den oorlog tegen het « buitenlandsch » fascisme verwerpt, tot een aanvaarding van den oorlog tegen het « binnenlandsch » fascisme.

Onder antifascistisch vaandel sneuvelt het proletariaat voor het kapitalisme en niet voor het socialisme. De « anti-fascistische » oorlog is tegen het proletariaat gericht dat het zich tot klasseplicht dient te rekenen er zich van te desolidariseeren, den burgeroorlog te ontkennen ter vernietiging van den kapitalistischen staat en de « defaitische » konsekwenties te aanvaarden die uit deze houding voortvloeien.

12. — De internationale hulp aan het Spaansch proletariaat mag niet gesteld zijn op de kapitalistische basis van het gewapend interventionisme, van den strijd om « de democratische staten te dwingen de blokada van het Spaansche volksfront op te geven en zich tegen de inmenging van de fascistische staten te verzetten ».

Op dit terrein is het onderscheid tusschen proletarische en kapitalistische hulp zuiver abstrakt. Het proletariaat mag evenmin daadwerkelijk optreden op het terrein van de imperialistische tegenstellingen als op dit van de programmatische geschillen onder burgerlijke fracties. Tegenover het programma van het imperialistisch kapitalisme dient het proletariaat dit van de proletarische revolutie te stellen. Elk nationaal proletariaat dient zijn solidariteit met de Spaansche proletariërs te betuigen door tegen de eigen bourgeoisie, tegen het economisch en politiek apparaat van het kapitalisme, klasseactie uit te voeren.

De daadwerkelijke en afdoende hulp aan het revolutionair Spanje bestaat in de veralgemeening van den proletarischen strijd en den ommekeer in de verhouding van de klassen over de heele wereld.

JEHAN.

DE TOESTAND IN SPANJE

(Begin van dit artikel in het voorgaand nummer)

Nu is het zeker dat de aanval der Katalaansche bourgeoisie — waarvan de Madrileensche regeering moest op de hoogte zijn — ingegeven werd door den Sovietstaat, waarvan de P.S.U.C. (Partij van de Vereenigde socialisten en kommunisten van Katalonië) slechts een werktuig is. De P.O.U.M. zelf heeft zich, als wij ons niet vergissen, verzet tegen de « te groote haast » die bij de collectivisatie van den landbouw en de inbezitname van de fabrieken ten voordeele van een « bepaald syndikaat » of « een arbeiderssektor » en niet ten bate van het « geheele proletariaat » werd aan den dag gelegd. Het is dan ook waarschijnlijk dat het veeleer haar kritische houding tegenover de U.S.S.R. en minder de tegenstelling in de opvattingen over de leiding van de revolutie zelf die de hier besproken gebeurtenissen hebben bepaald.

Maar wat de bourgeoisie heeft gedwongen tot handelen is het feit dat in haar kritiek op de andere partijen de P.O.U.M. krachtens haar oorsprong en ideologie, soms wel onbewust, zooals we zagen, er toe gebracht was de conflicten tusschen de samenstellende frakties van het anti-fascistisch front tot klassentegenstellingen te herleiden. Nu, de voorstelling als zoude het anti-fascistisch front geroepen zijn zich te splitsen in twee antagonistische kampen: bourgeoisie en proletariaat, was de bourgeoisie alles behalve welkom.

De slag aan de P. O. U. M. toegebracht moet deel uitmaken van een opzet tegen het proletariaat gericht (1), met het doel het zijn klasseëischen te doen opgeven, zoo

gezegd om het offensief tegen Franco te ontwikkelen, maar in werkelijkheid om een steviger basis te scheppen voor de burgerlijke macht. Het manifest van de Spaansche Kommunistische Partij dat de massa oproept tot een nieuwe inspanning voor den oorlog, is maar poeder in de oogen. Op het oogenblik dat de Spaansche K. P. alles in het werk stelt voor een nieuwe oorlogscroisade, sluit zich de U.S.S.R. regeering en de officieele kommunistische partijen onder haar orders bij het Fransch-Britsche bemiddelingsvoorstel aan.

Welnu beteekent zulks niet het opgaan van den weg dien de Spaansche bourgeoisie was opgegaan bij den aanvang van het konflikt in den zin van een vriendschappelijke oplossing van het konflikt.

De Spaansche proletariërs weten waarheen deze weg leidt: de overeenkomst, al ware het maar een tijdelijke, zal betaald worden met arbeidersbloed. Frankrijk en Engeland zijn nog niet bereid voor den wereldoorlog, daarom kunnen zij Hitler en Mussolini niet naäpen. Maar, aan den anderen kant, kunnen zij niet toelaten dat de burgeroorlog blijve duren, op gevaar af van hem ook in de andere landen te zien uitbreken. En men moet niet vergeten, dat Engeland en Frankrijk, meer dan Duitschland of Italië, groote belangen in Spanje hebben. De belegde kapitalen loopen gevaar in den burgeroorlog verloren te gaan. Een volksraadpleging onder bescherming van de vreemde mogendheden zou aan Frankrijk en Engeland toelaten ten zelfden titel als Duitschland en Italië in Spanje tusschen te komen.

Hieruit ziet men welke vreeselijke gevaren het Spaansch proletariaat, dat zoo moedig strijdt tegen het fascisme, bedreigen. Hoe langer deze strijd duurt, des te klaarder blijken de moorddadige voorwaarden waarin hij zich afspeelt: de afzondering van het Spaansch proletariaat verwekt zijn nederlaag. Het komt er op aan dat de arbeiders van alle landen zich inspannen om het monsterachtig eenheidsfront dat tegen de Spaansche revolutie door alle regeeringen wordt gevormd, te breken. Wanneer zullen wij hierin onze rol vervullen. Wanneer zullen de Fransche, Engelsche en Belgische arbeiders — want van hen hangt de verwijding van den strijd af — hun bourgeoisie dwingen haar prooi te lossen.

A. H.

(1) En de anarchisten onstappen evenmin aan dezen aanval.

STEUN

EINDE 1936

Bond 50 fr.; Brussel : M. L. 15 fr.; V. M. 10 fr.; V. H. 10 fr.; Bijzondere steun : Mitchell 100 fr.; V. M. 10 fr.; V. H. 10 fr.; Hilde 5 fr.; Jan 10 fr.; L. O. 2.50 fr.; L. O. 4 fr.; Engels 5 fr.; A. H. 20 fr.; D. D. 100 fr.; H. 15 fr.; Jan M. 20 fr.; Deik 10 fr.; Mechelen : 150 fr.; Antwerpen : L. 15 fr.; Rik 15 fr.; W. R. 20 fr.; T. 20 fr.; D. N. 20 fr

TE SAMEN : 546.90 fr.

1937

Micus 4 fr.; Brussel : A. H. 20 fr.; L. O. 2.50 fr.; Engels 5 fr.; L. O. 2.50 fr.; Idem 2.50 fr.; Jan 10 fr.; L. O. 2.50 fr.; Fransch geld 27.55 fr.; Jan M. 10 fr.; L. O. 2.50 fr.; A. H. 20 fr.; D. D. 10 fr.; Mitchell 50 fr.; Mechelen : 50 fr

TE SAMEN : 219.05 fr.